

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2016/2020

2016 m. gegužės 26 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų papildomas nustatymo, ar išvestinėms finansinėms priemonėms, kurioms taikoma tarpuskaitos pareiga, turėtų būti taikoma prekybos pareiga, kriterijų techniniais reguliavimo standartais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, ypač į jo 32 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (1) šiuo reglamentu prisidedama prie kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar yra pakankamai trečiųjų šalių pirkimo ir pardavimo interesų, susijusių su tam tikra išvestinių finansinių priemonių klase arba atitinkamu jos pogrupiu, patikslinimo. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (EVPRI), nustačiusi, kad tam tikros klasės išvestinėms finansinėms priemonėms turėtų būti taikoma tarpuskaitos pareiga pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ⁽²⁾ ir kad tomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis leidžiama prekiauti arba prekiaujama prekybos vietoje, turėtų vadovautis šiame reglamente pateiktais kriterijais, kad nustatyti, ar išvestinės finansinės priemonės ar tam tikro pogrupio išvestinės finansinės priemonės laikomos pakankamai likvidžiomis, kad jomis būtų prekiaujama išimtinai prekybos vietose;
- (2) Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatyta, kad laikoma, jog išvestinių finansinių priemonių sandoriai vykdomi ne biržoje, kai jomis nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir joms netaikomos reguliuojamos rinkos taisyklės, tačiau išvestinių finansinių priemonių, kurių sandoriai vykdomi ne biržoje, apibrėžtis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES ⁽³⁾ yra siauresnė ir apima išvestines finansines priemones, kuriomis nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje (DPS) arba organizuotos prekybos sistemoje (OPS) ir kurioms netaikomos jų taisyklės. Todėl EVPRI turėtų įvertinti, koku mastu tam tikros klasės ar atitinkamo jos pogrupio išvestinių finansinių priemonių sandoriai jau vykdomi prekybos vietose ir koks jis yra, palyginti su prekyba, vykdoma ne prekybos vietose. Tačiau jei prekyba ne prekybos vietose sudaro didesnę dalį, tai neturėtų automatiškai reikšti, kad tam tikrai išvestinių finansinių priemonių klasei ar atitinkamam jos pogrupiui negali būti taikoma prekybos pareiga. EVPRI taip pat turėtų atsižvelgti į numatomą prekybos pareigos poveikį apsarstydamą tiek galimybę padidinus skaidrumą ir užtikrinus finansinių priemonių prieinamumą skatinti likvidumą bei rinkos vientisumą, tiek galimas neigiamas tokio sprendimo pasekmes;
- (3) turint omenyje ne nuosavybės vertybinių popierių likvidžios rinkos apibrėžties pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 2 straipsnio 17 punkto a papunktį panašumą su to reglamento 32 straipsnio 3 dalyje pateiktais kriterijais, pagal kuriuos nustatoma, ar tam tikros klasės ar jos pogrupio išvestinės finansinės priemonės pakankamai likvidžios, atliekant vertinimą vienu tikslu, reikėtų atsižvelgti į vertinimą, atliktą kitu tikslu, kad būtų skatinamas nuoseklus požiūris į finansines priemones. Tačiau neturėtų būti automatiškai laikoma, kad jei tam

⁽¹⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 84.

⁽²⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁽³⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamas Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

tikros klasės ar jos pogrupio išvestinių finansinių priemonių rinka yra likvidi skaidrumo tikslais, ji yra pakankamai likvidi, kad būtų galima taikyti prekybos pareigą. Atsižvelgiant į skirtingus vertinimų tikslus, kiekybinės ribos ir kokybiniai koeficientai gali skirtis;

- (4) turint omenyje finansinių priemonių, kurioms gali turėti poveikio išvestinėms finansinėms priemonėms taikoma prekybos pareiga, įvairovę ir konkrečius jų požymius, nuolatinę finansų rinkų raidą ir susijusių nacionalinių rinkų skirtumus, neįmanoma kiekvieno tipo išvestinei finansinei priemonei nustatyti baigtinio sąrašo, kuriame būtų nurodyti elementai, aktualūs trečiųjų šalių pirkimo ir pardavimo interesų vertinimui, ar konkrečiam elementui suteiktinas koeficientas;
- (5) tačiau reikėtų tam tikru mastu paaiškinti, kaip nustatyti, ar tam tikros klasės ar atitinkamo jos pogrupio išvestinės finansinės priemonės yra pakankamai likvidžios, visų pirma patikslinant kriterijus, susijusius su vidutiniu sandorių dažniu, vidutiniu sandorių dydžiu, aktyvių rinkos dalyvių skaičiumi bei tipu ir vidutiniu kainų skirtumu, pagal kuriuos visus matyti trečiųjų šalių pirkimo ir pardavimo interesų apimtis;
- (6) stebėjimo laikotarpis siekiant nustatyti, ar tam tikros klasės ar atitinkamo jos pogrupio išvestinės finansinės priemonės yra pakankamai likvidžios, kad jomis būtų galima prekiauti išimtinai prekybos vietose, turėtų skirtis priklausomai nuo konkrečios išvestinių finansinių priemonių klasės ar atitinkamo jos pogrupio. Jis turėtų būti pakankamai ilgas siekiant užtikrinti, kad surinkti duomenys nebūtų iškreipti kokio nors tipo įvykių, dėl kurių prekyba gali vykti neįprastai. Bet kokiu atveju stebėjimo laikotarpis neturėtų būti trumpesnis nei trys mėnesiai;
- (7) šiame reglamente aprašyti kriterijai turėtų būti nustatyti taip, kad vienos išvestinės finansinės priemonės arba išvestinių finansinių priemonių klasių vertinimą būtų galima palyginti su panašius požymius turinčių kitų išvestinių finansinių priemonių arba jų klasių vertinimu. Panašius požymius turinčių išvestinių finansinių priemonių klasių identifikavimas gali apimti tam tikrus elementus kaip antai jų prekybos valiutą, terminus, sutarčių trukmės pradžią, tai, ar jos atitinka standartinius susitarimus, ir tai, ar jos yra naujausios sutartys (angl. *on-the-run contracts*);
- (8) EVPRI turėtų remtis ankstesniais duomenimis, rodančiais likvidumo pasikeitimus, kad nustatytų ir tai, ar tam tikros klasės ar jos pogrupio išvestinės finansinės priemonės yra pakankamai likvidžios, kad jomis būtų prekiaujama tik prekybos vietose, ir tai, ar jos pakankamai likvidžios tik tuomet, kai sudaromi už tam tikrą dydį mažesni sandoriai. Šių atskirų išvestinių finansinių priemonių klasių ar jų pogrupių vertinimų ribos gali skirtis, jei skiriasi klasių ar pogrupių požymiai ir nominalus dydis. Vertindama kainų skirtumus EVPRI turėtų atsižvelgti ir į jų vidutinį dydį, ir į jų prieinamumą, apsvaistydama tiek aplinkybę, kad kainų skirtumų nebuvimas arba jų didumas rodo nepakankamą likvidumą, tiek galimybę, kad kainų skirtumai gali sumažėti padidinus skaidrumą ir finansinių priemonių prieinamumą, jei bus įvesta prekybos pareiga;
- (9) atlikdama vertinimą EVPRI turėtų iš skaičiavimų atmesti tuos sandorius, kuriuos galima aiškiai identifikuoti kaip rizikos mažinimo po sandorio sudarymo sandorius, mažinančius išvestinių finansinių priemonių portfelių su rinka nesusijusią riziką. Kitu atveju, tokius sandorius įtraukus į vertinimą, susijusį su prekybos pareiga, gali būti gautas išpūstas trečiųjų šalių pirkimo ir pardavimo interesų apimties vaizdas;
- (10) be to, atlikdama vertinimą EVPRI turėtų atsižvelgti į susijusių sandorių paketų poreikį arba kitaip leisti vykdyti tokius sandorius. Investicinės įmonės savo sąskaita arba klientų vardu dažnai vykdo išvestinių finansinių priemonių ir kitų finansinių priemonių sandorius, kuriuos sudaro keletas tarpusavyje susijusių ir vienas nuo kito priklausomų sandorių. Turint omenyje, kad susijusių sandorių paketai sudaro sąlygas investicinėms įmonėms ir jų klientams valdyti riziką ir didina finansų rinkų atsparumą, gali būti pageidautina ir toliau leisti kai kuriuos susijusių sandorių paketai sudarančius sandorius su viena ar keliomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms taikoma prekybos pareiga, dvišaliu pagrindu vykdyti ne prekybos vietoje;
- (11) taip pat reikėtų nustatyti kriterijus, kurie sudarytų sąlygas EVPRI nustatyti, ar tam tikros klasės ar atitinkamo jos pogrupio išvestinėms finansinėms priemonėms taikoma prekybos pareiga turėtų būti iš dalies pakeista, sustabdyta arba atšaukta, nebent tam tikros klasės ar atitinkamo jos pogrupio išvestinėmis finansinėmis priemonėmis nebeprekiaujama bent vienoje prekybos vietoje;

- (12) dėl nuoseklumo ir teisinio tikrumo priešasčių būtina, kad šio reglamento nuostatos ir nuostatos, išdėstytos Direktyvoje 2014/65/ES ir Reglamente (ES) Nr. 600/2014, būtų pradėtos taikyti nuo tos pačios dienos;
- (13) šis reglamentas grindžiamas EVPRI Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (14) EVPRI dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrinėjo galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ⁽¹⁾ 37 straipsniu, pateikti savo nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Pakankamai trečiųjų šalių pirkimo ir pardavimo interesų

Nustatydama, ar yra pakankamai trečiųjų šalių pirkimo ir pardavimo interesų, susijusių su tam tikros klasės arba atitinkamo jos pogrupio išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kad tos išvestinės finansinės priemonės būtų laikomos pakankamai likvidžiomis prekybos pareigai taikyti, EVPRI taiko Reglamento (ES) Nr. 600/2014 32 straipsnio 3 dalies kriterijus, papildomai patikslintus tolesniuose 2–5 straipsniuose.

2 straipsnis

Vidutinis sandorių dažnis

1. Kiek tai susiję su vidutiniu sandorių dažniu, EVPRI atsižvelgia į šiuos elementus:

- a) dienų, kai vyko prekyba, skaičių;
- b) sandorių skaičių.

2. Analizuodama 1 dalyje nurodytus kriterijus, EVPRI atsižvelgia į prekybos, vykdytos prekybos vietose, ir prekybos, vykdytos ne biržoje, pasiskirstymą. EVPRI tuos kriterijus vertina per laikotarpį, kuris pakankamai ilgas, kad būtų galima nustatyti, ar kiekvienos klasės ar atitinkamo jos pogrupio išvestinių finansinių priemonių likvidumas priklauso nuo sezoninių ar struktūrinių veiksnių. EVPRI taip pat apsveria, ar per vertinamą laikotarpį tam tikrais momentais ir viršijant tam tikrus dydžius susidaro sandorių koncentracija, ir nustato, koku mastu tokia koncentracija atitinka nuspėjamus modelius.

3 straipsnis

Vidutinis sandorių dydis

1. Kiek tai susiję su vidutiniu sandorių dydžiu, EVPRI atsižvelgia į šiuos elementus:

- a) vidutinę dienos apyvartą, kuri nustatoma visų sandorių nominalų dydį padalijus iš prekybos dienų skaičiaus;
- b) vidutinę sandorių vertę, kuri nustatoma visų sandorių nominalų dydį padalijus iš sandorių skaičiaus.

2. Analizuodama 1 dalyje nurodytus kriterijus, EVPRI atsižvelgia į 2 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksnius.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

4 straipsnis

Aktyvių rinkos dalyvių skaičius ir tipas

1. Kiek tai susiję su aktyvių rinkos dalyvių skaičiumi ir tipu, EVPRI atsižvelgia į šiuos elementus:
  - a) bendras rinkos dalyvių, prekiaujančių tos klasės arba atitinkamo jos pogrupio išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, skaičius yra ne mažesnis negu du;
  - b) prekybos vietų, leidžiančių prekiauti arba prekiaujančių tos klasės arba atitinkamo jos pogrupio išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, skaičių;
  - c) rinkos formuotojų ir kitų rinkos dalyvių, kuriems taikomas privalomas rašytinis susitarimas arba įsipareigojimas užtikrinti likvidumą, skaičių.
2. EVPRI analizėje rinkos dalyvių santykis yra palyginamas su duomenų, gautų siekiant išanalizuoti vidutinį sandorių dydį ir vidutinį sandorių dažnį, išvadomis.

5 straipsnis

Vidutinis kainų skirtumas

1. Kiek tai susiję su vidutiniu kainų skirtumu, EVPRI atsižvelgia į šiuos elementus:
  - a) svertinio skirtumo, įskaitant apimties svertinį skirtumą, dydį įvairiais laikotarpiais;
  - b) skirtumo dydį skirtingais prekybos sesijų momentais.
2. Jei informacijos apie kainų skirtumus nėra, vertindama šį kriterijų EVPRI atsižvelgia į pakaitinį kintamąjį.

6 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo Reglamento (ES) Nr. 600/2014 55 straipsnio antroje pastraipoje nurodytos datos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. gegužės 26 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER